

SMOTRA
SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

ECO-SANDWICH

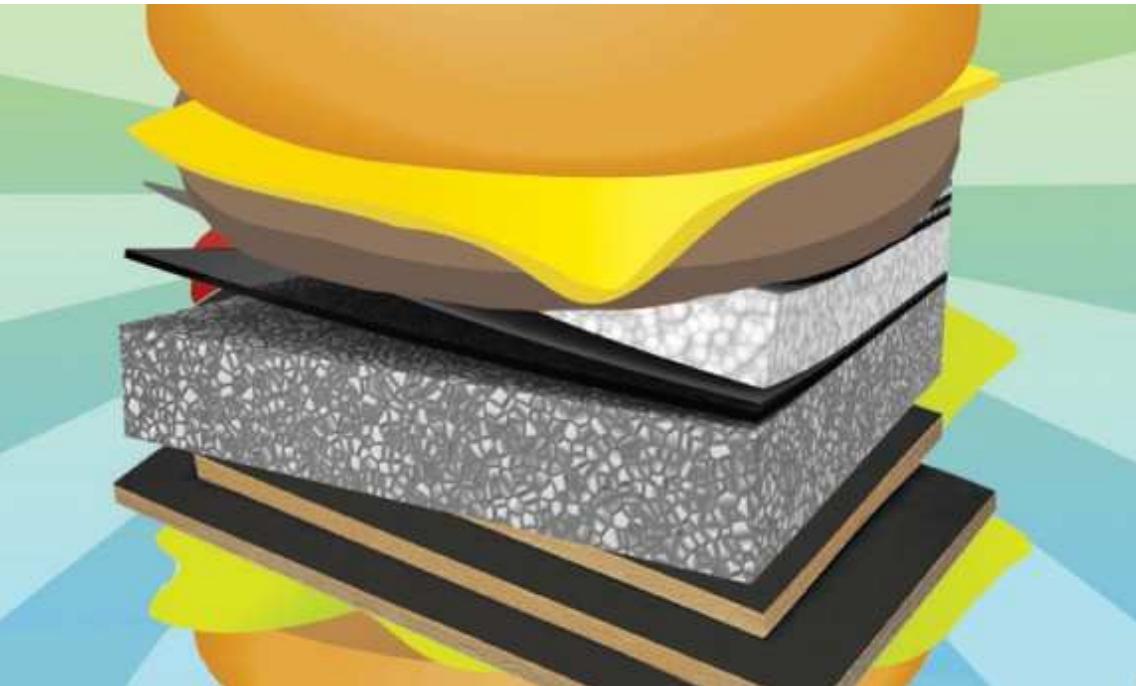
Dr.sc. Bojan Milovanović, Marina Bagarić mag.ing.aedif.
Građevinski fakultet, Sveučilišta u Zagrebu

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
GRAĐEVINSKI FAKULTET
UNIVERSITY OF ZAGREB
FACULTY OF CIVIL ENGINEERING

ŠTO JE ECO-SANDWICH®

WORLD TRADE ORGANIZATION - INNOVATION FAIR

- ...ističem da je na dana (29/10/14) na sastanku Vijeća za trgovinske aspekte intelektualnog vlasništva (TRIPS) WTO-a, **SAD** imao dugu izjavu o značaju inovacija, te je između ostalog, govoreći o **Sajmu inovacija**, u TRI NAVRATA spomenuo i hrvatski projekt ECO-SANDWICH, vrlo detaljno, kao i Građevinski fakultet, nositelja projekta.

Jasna Derviš

Minister Counselor

Permanent Mission of the Republic of Croatia to the United Nations Office in Geneva

ECO-SANDWICH prezentiran među 24 proizvođača i inovatora uz među ostalima:

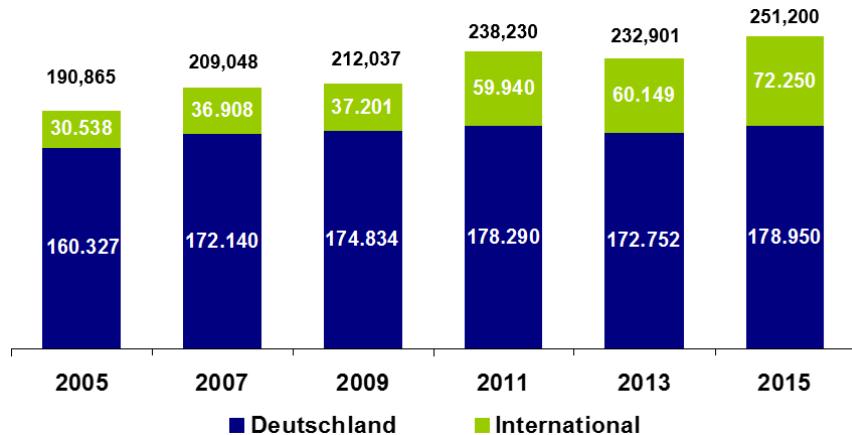
Johnson & Johnson

BAU 2015

- poseban poziv direktora sajma
  - iako je izložbeni prostor popunjen
  - 400 tvrtki na čekanju
- **Prvo strano sveučilište na BAU Messe**

Porast broja posjetitelja na BAU:

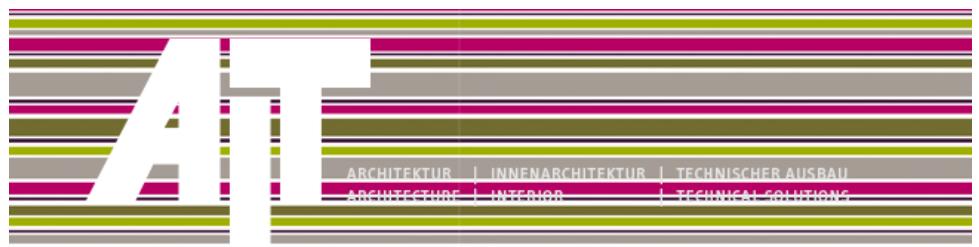

BAU 2015:

251 200 posjetitelj
65 000 arhitekata

BAU-TREND BY AIT + XIA

INOVACIJA

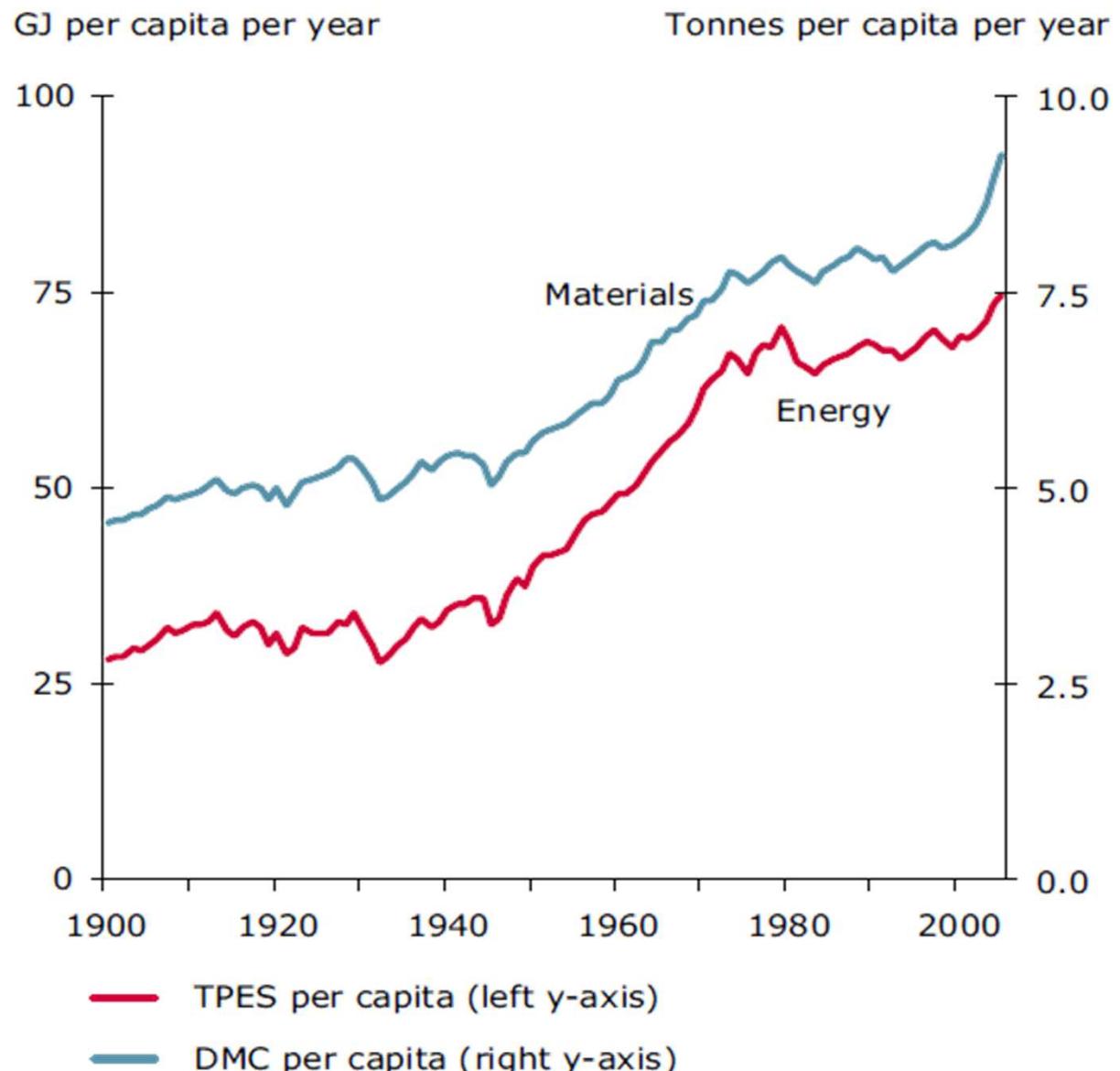
- INNOVA 2014 (Bruxelles) – 63. međunarodni sajam inovacija; **ZLATNA MEDALJA**
- INNOVA 2013 (Zagreb) – 38. internacionalna izložba inovacija; **ZLATNA MEDALJA i nagrada INOVA za najbolju ekološku inovaciju**
- Naslovica časopisa Hrvatskog saveza građevinskih inženjera "GRAĐEVINAR"

WHAT'S ALL THAT FUSS ABOUT?

GLOBALNO KORIŠTENJE RESURSA MATERIJALA I ENERGIJE, 1900 DO 2005.

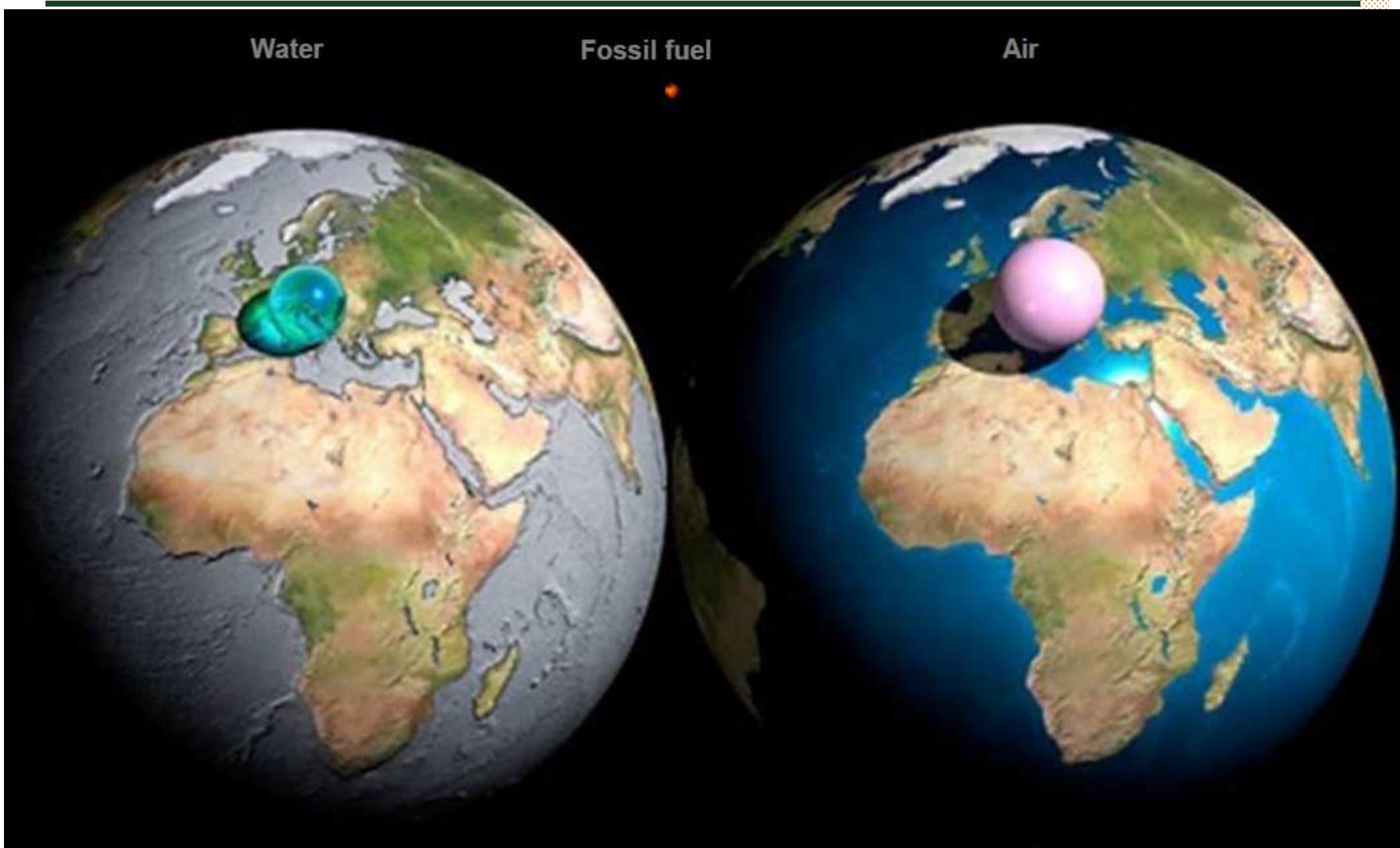
Source: Krausmann et al., 2009.

NAŠ OKOLIŠ

Water

Fossil fuel

Air

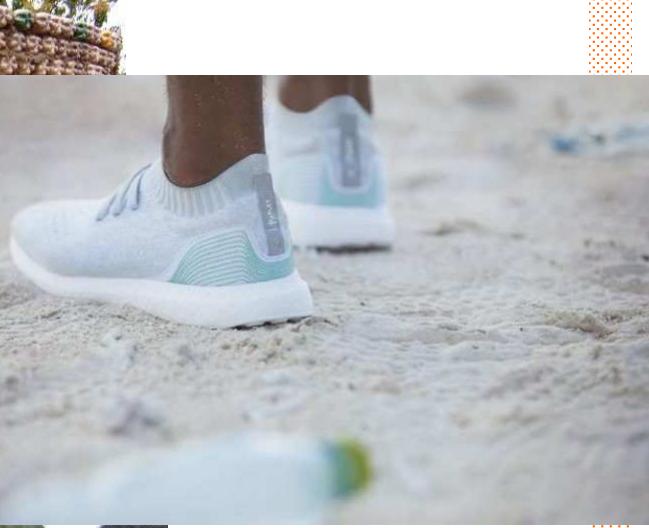
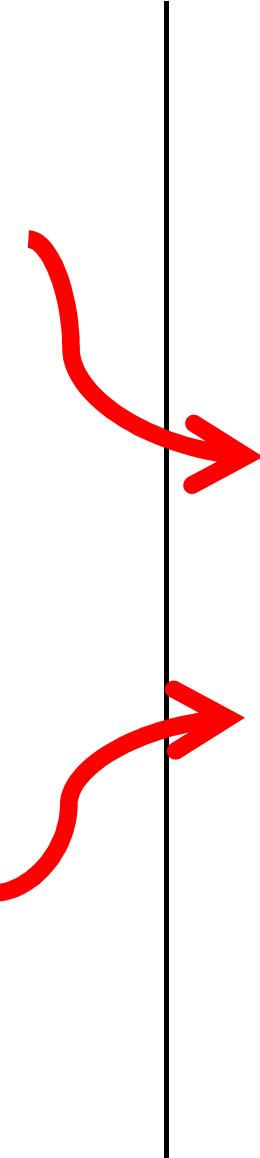
OČUVANJE PRIRODE ILI ISKORIŠTAVANJE RESURSA?

OTPAD: PROBLEM ILI Novi RESURS?

VELIKI POTENCIJAL ZA RECIKLIRANJE I PONOVNУ UPOTREBU

Otpad ??

Materijal !!

POTROŠNJA ENERGIJE

- od ukupne potrošnje energije u Europi, čak **40%** se koristi u **zgradama**

Note: Energy consumption in agriculture, fishing and "other" makes up 3% of final energy consumotion, and is not included in the above figure

Source: DG Energy: EU Energy in Figures 2012

- 32% of all energy in the EU is used for transport
- 25% of all energy in the EU is used by industry
- 40% of all energy in the EU is used by buildings

OBAMA: 'INSULATION IS SEXY STUFF'

Tuesday Dec 15, 2009

"I know the idea may not be very glamorous, although I get really excited about it.

We were at the roundtable and somebody said, "**Insulation's not sexy," and I disagree.** Frank, don't you think? **Insulation is sexy stuff. Here's what's sexy about it: saving money.**

Think about it this way. If you haven't upgraded your home yet, it's not just heat or cool air that's escaping, **it's energy and money that you are wasting.**

If you saw \$20 bills just sort of floating through the window, up into the atmosphere, you'd try and figure out how you were going to keep that. **But that's exactly what's happening because of that lack of efficiency in our buildings."**

Može li se štediti pomoći energetske učinkovitosti?

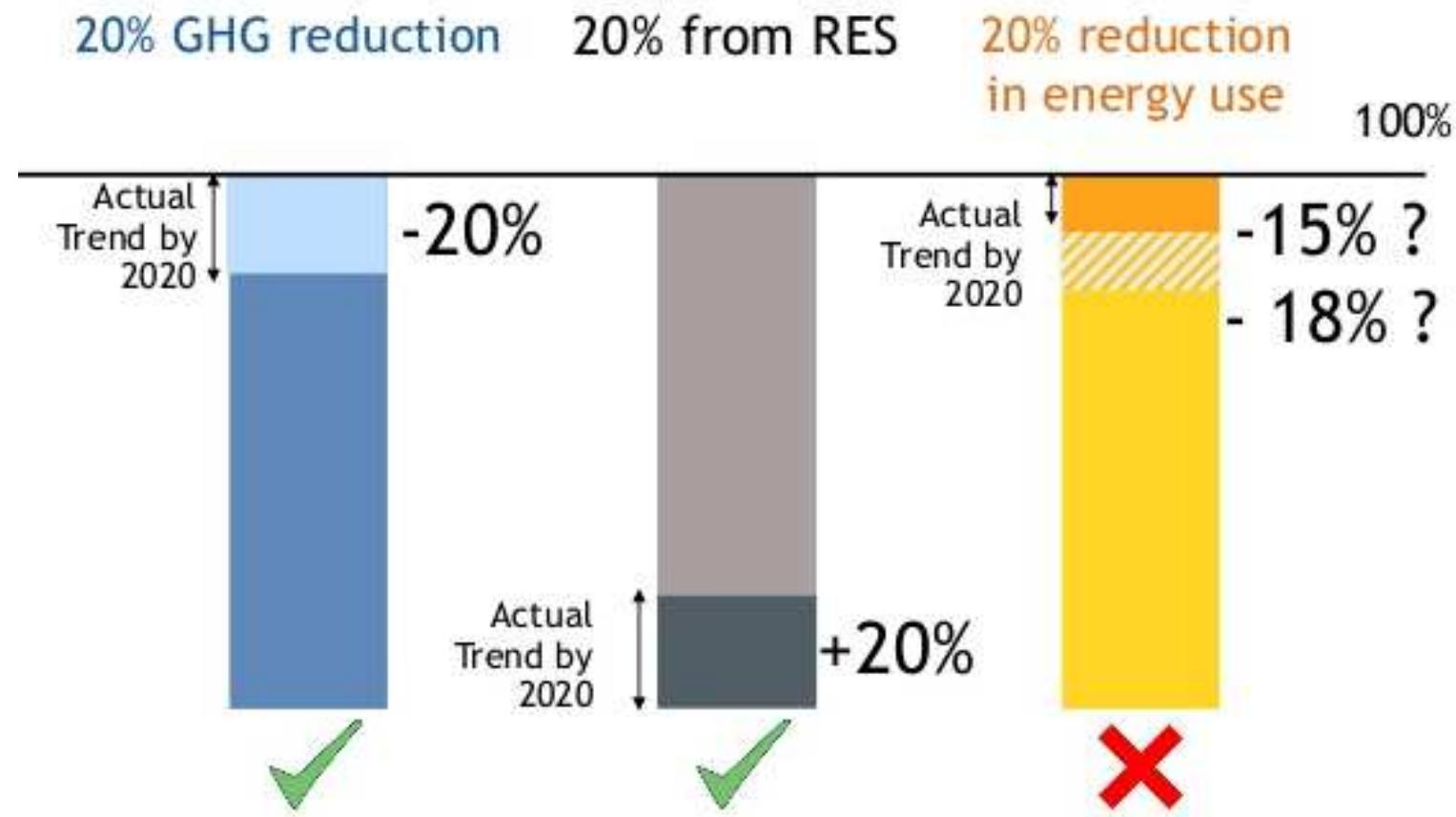

Mjesečno 5 kava za
grijanje i hlađenje 140 m²

GDJE SMO DANAS?

EU 20-20-20 objectives

(fonte: Commissione Europea, 2014)

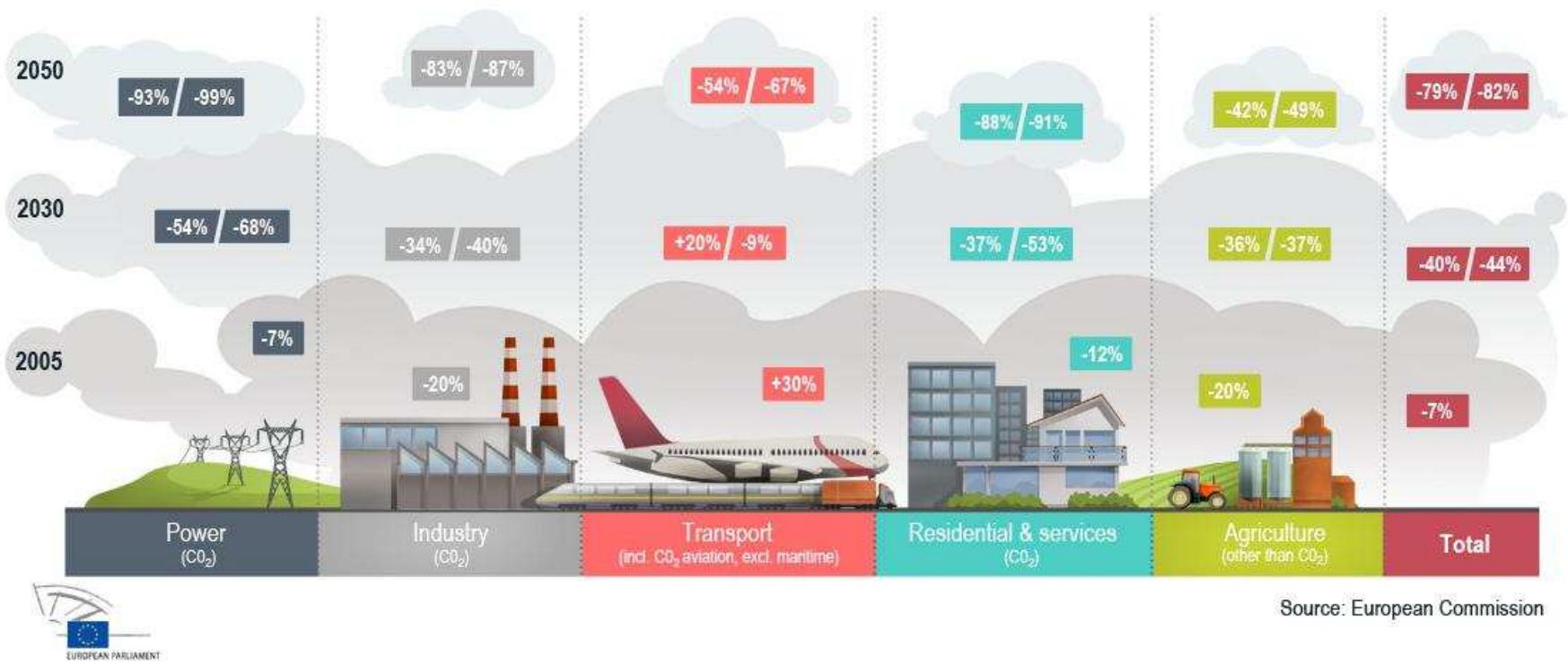
4

ŠTO NAS ČEKA?

Low-carbon strategy for 2050

Targets compared to 1990 levels

Zagreb, **04. studenog 2016.** - Pariški sporazum o klimi, dogovoren u studenom prošle godine kao sredstvo za usporavanje globalnog zatopljenja, stupiti će na snagu ovaj petak. Ovo je prvi sporazum koji se sve zemlje svijeta obvezuje na ograničavanje globalnog zatopljenje kroz smanjivanje emisija stakleničkih plinova.

Kako bi Pariški Sporazum stupio na snagu trebalo ga je ratificirati 55 država koje su saslužne za 55 posto emisije stakleničkih plinova. U listopadu ove godine taj je prag prijeđen, a do sada je Pariški sporazum ratificiralo 94 od 197 sudionika UN-ove konvencije o klimi.

Predstavnici gotovo 200 zemalja okupit će se u ponedjeljak na dva tjedna u Marakešu kako bi raspravljali o detaljima Pariškog sporazuma i dogovorili načine kojima će se ostvariti ciljevi sporazuma.

GRAĐEVINARSTVO U 21. STOLJEĆU

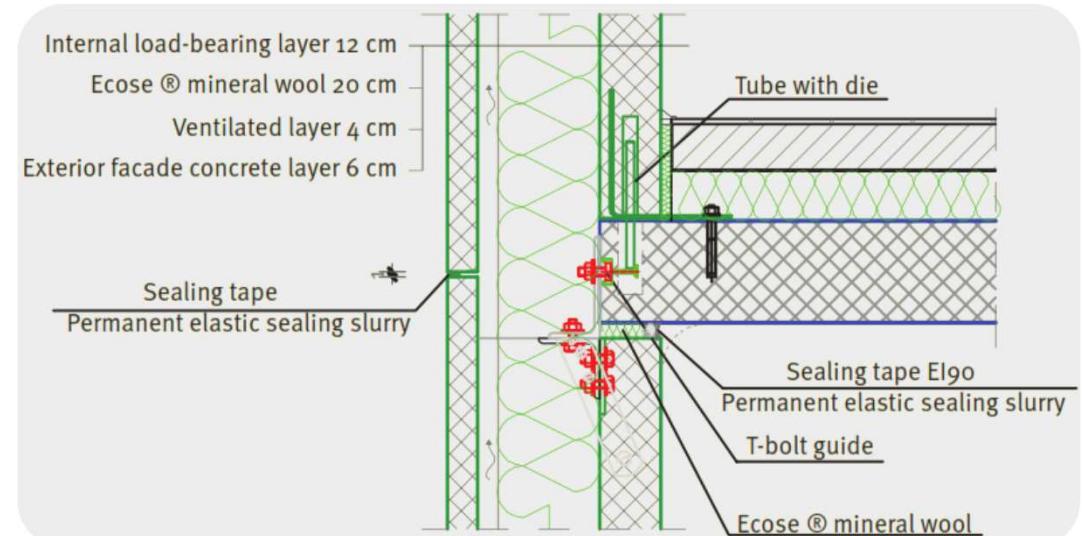
KEEP
CALM
AND
ACCEPT
THE CHALLENGE

PREDGOTOVLENI ZIDNI PANELNI SUSTAV

■ ECO-SANDWICH

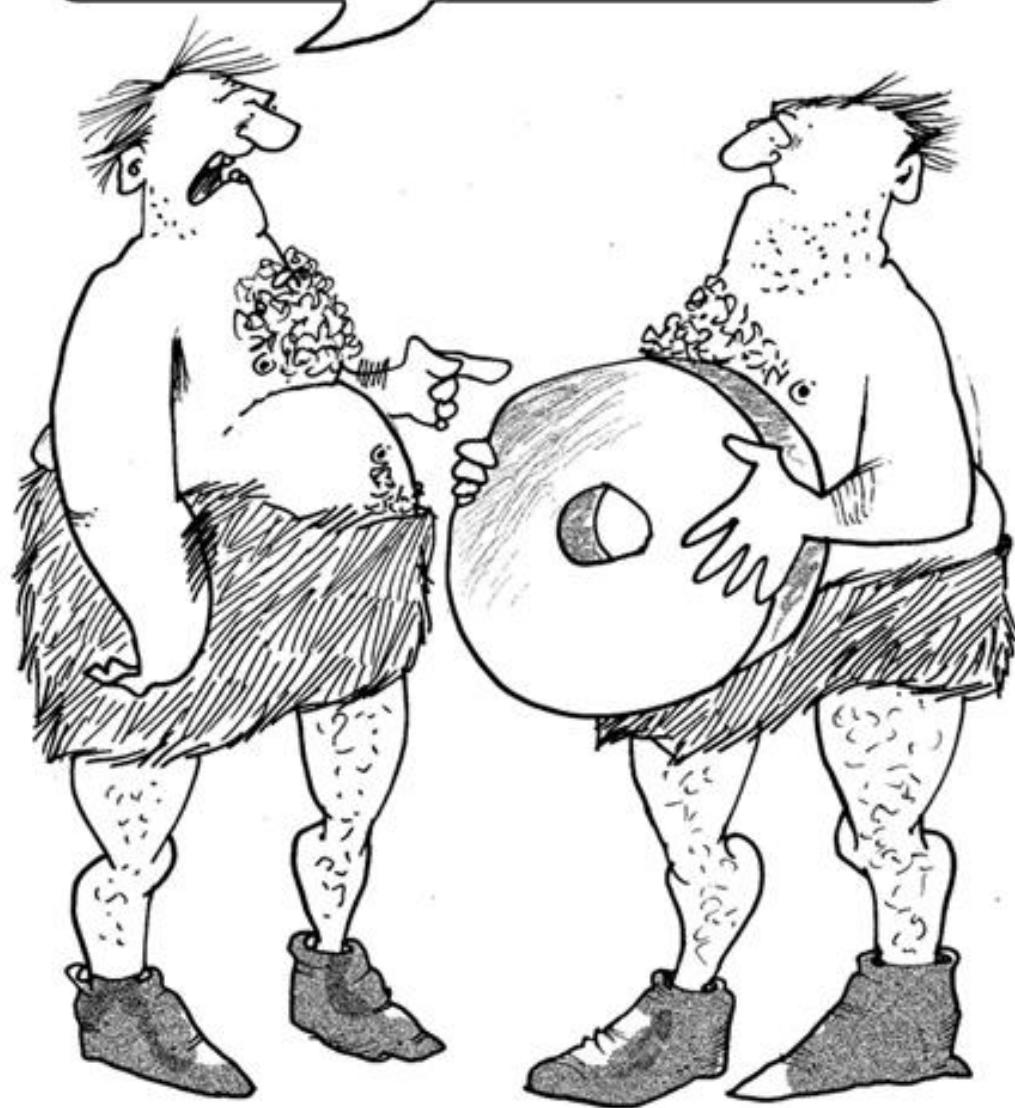
- ventilirani predgotovljenih zidni panel izrađen od betona s recikliranim agregatom te sloja mineralne vune, za smanjenje korištenja energije za grijanje i hlađenje u zgradama

Remetinečki gaj

THAT WHEEL THING...WE TRIED IT ONCE BEFORE AND IT DIDN'T WORK!

Folnegovićovo naselje

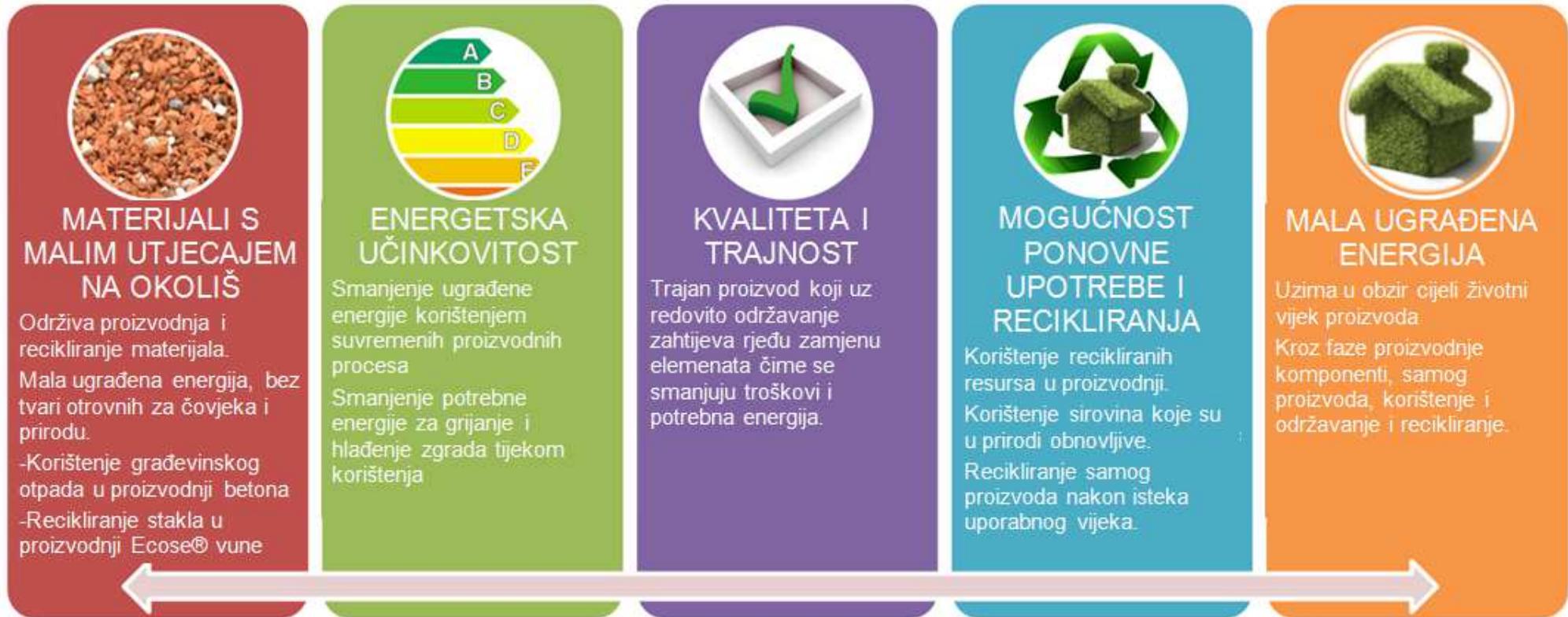
Borongaj

Dječji vrtić Ribica, Sarvaš (u izgradnji)

RAZMATRANJA ODRŽIVOSTI

PREDNOSTI PREDGOTOVljENE GRADNJE

- **Jednostavno rečeno, vrijeme je novac!**
- Skraćeno vrijeme gradnje je najveća prilika za smanjenje troškova u projektima montažne gradnje.
- Skraćeno vrijeme korištenja skupe mehanizacije potrebne na gradilištima, kao što su npr. toranjске dizalice, predstavlja smanjenje u sveukupnom budžetu projekta.

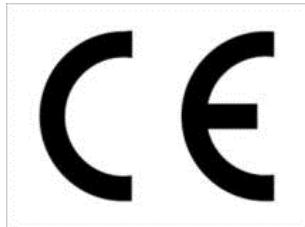

Jeff D. Brink

structural engineer at DCI

PREDGOTOVLJENI ZIDNI PANELNI SUSTAV

INSTITUT IGH, d.d.
Laboratoriј za грађевинску физику
Building Physics Laboratory
Jenka Rukavčića 1, 10000 ZAGREB, CROATIA
Tel: +385 1/6125 111, Fax: +385 1/6125 100
www.igh.hr

BR 72160817

Zagreb, 2013-08-29

evinsku fakultetu
korporaciju
001 ZAGREB, CROATIA
Fax: +385 1/6125 100

IZVJEŠTAJ O ISPITIVANJU BR. 2160/052/13-118/13

Naručitelj: Građevinski fakultet, Andrije Kačića Mišića 26, HR-10000 Zagreb
Ugovor/naručitev: posuda 2160-0-0477/13 od 2013-04-05 i naručbenica br. 150-90/13 od 2013-05-21
Građevni proizvod: reciklirana opeka
Proizvodac: Beton Lučko, Puškarskeva 1b, HR-10250 Lučko
Datum zaprimanja uzorka: naručitelj je 2013-05-14 dostavio ispitne uzorke izradene od reciklirane opeke, blok iznosa 50 cm x 50 cm x 10 cm i valjak promjera 15 cm, visine 30 cm.
Mjesto ispitivanja: Institut IGH d.d., Zavod za materijale i konstrukcije, Laboratoriј za građevinsku fiziku, Jenka Rukavčića 1, HR-10000 Zagreb
Laboratorijske osnove/uzorci: LGF 015/13 blok (izraden 2013-05-06) i LGF 017/13 valjak (izraden 2013-05-06)
Ispitana svojstva: A dio: Određivanje paropropusnosti
B dio: Određivanje toplinske provodljivosti

Voditelj ispitivanja:

A dio ispitovanja: Danijela Hrman, dipl. ing. strukoprodovit.

B dio ispitovanja: Tomislav Vučić, dipl. ing. sig.

Voditelj Laboratoriјa:

dr. sc. Ivica Kulević, dipl. ing. fizika

Licitacija je provedena na predloženoj putu dozvoljenjem je u skladu s obveznim propisima prema isteznicima norme EN ISO 12572-2002 za određivanje paropropusnosti i protivtoplinske vrednosti u prilikama za primjenu u građevinarstvu. Gubitak ispitivanja građevnih materijala i proizvoda u skladu sa ispravom, moga i uključuju se uvođenje u upotrebu, ispitivanje završiti jezgra, rezultat prevara i rezultat, prema Prilogu poslovne slike učinkovit je.

Rezultati ispitivanja odnose se na samu te isteznicu uzorka. Stanje uobičajeno mog označava nečuvenje bez posegavanja kvalitetu ispitovanosti. Uzorak može smatrati u skladu s obveznim. Test results refer only to the tested specimen. Actual testing of this report is not permitted without a written authorisation of the Head of the laboratory. No. of test report: 5, included process: 0.

Stranica 1 od 5 / Page 1 of 5

jeni uzorak u obliku valjka promjera 15 cm i visine 30 cm je 2013-05-06 od reciklirane opeke izmijena opeke u od betona) u proizvodnom pogonu Betona Lučko TBE arsko.

Slika 1: površina uzorka od recikliranog betona.

o naručitelj 2013-05-14/13 - ispitni uzorci za određivanje propusnosti vodenе pare.

v ISO 12572:2002, usjeti C ("wet cup test") - Značajne ih materijala i proizvoda s obzirom na toplinu i vlagu - uveće vodostava propusnosti vodenе pare!

ih uzorka promjera 125 mm, izmjerene srednje vrijednosti

o pet ispitnih uzorka 49,93 mm.

je provedeno od 2013-06-17 do 2013-07-15.

obeka ispitivanja pri uvjetima: temperatura zraka (23 ± 2)°C,

stvarna vlažnost zraka (50 ± 5) %,

estimirane promjene male manje od 0,1%/dan pri uvjetima:

temperatura zraka (23 ± 2)°C i relativna vlažnost zraka (72 ± 2) %.

n. istade ispitni uzorci pri uvjetima definiranim normom varanja.

REZULTATI LCA ANALIZE

**TOTAL:
ECO-SANDWICH**
Energy: 78,434.3 MJ
CO₂eq: 5.836 t

RESOURCES ACQUISITION
Energy: 10,490.0 MJ; 11,806.1 MJ
CO₂eq: 1.592 t; 1.217 t

**TOTAL:
EPS CORE**
Energy: 145,632.1 MJ
CO₂eq: 9.620 t

RECYCLING
Energy: 2,230.0 MJ; 1,520.0 MJ
CO₂eq: 0.157 t; 0.270 t

MANUFACTURE
Energy: 651.0 MJ; 651.0 MJ
CO₂eq: 0.065 t; 0.065 t

MAINTENANCE and USE
Energy: 63,583.3 MJ; 130,667.0 MJ
CO₂eq: 3.908 t; 7.992 t
(natural gas, 50 years life)

TRANSPORT and PLACEMENT
Energy: 1,480.0 MJ; 988.0 MJ
CO₂eq: 0.114 t; 0.076 t

- ECO-SANDWICH
- EPS PANEL

U životnom ciklusu od 50 godina

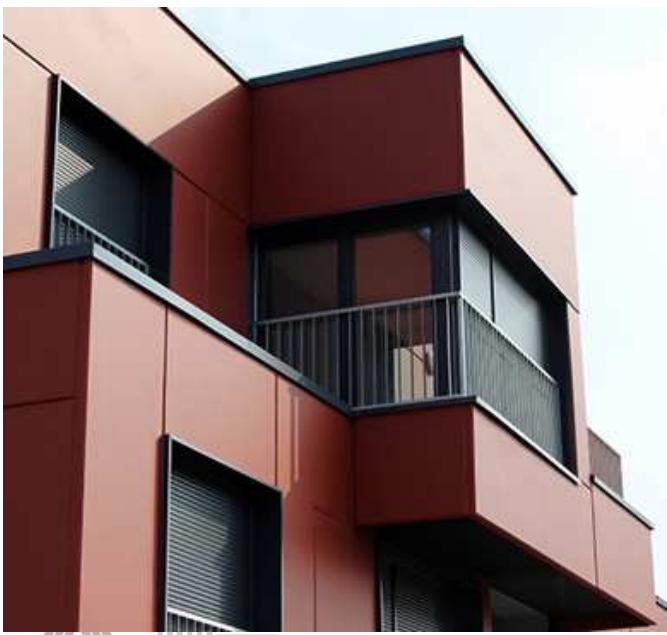
- Smanjenje korištenja energije za 46%
- Smanjenje emisije CO₂eq plinova za 39%

PRVA ECO-SANDWICH KUĆA

Prva ECO-SANDWICH® obiteljska kuća
APOS Koprivnica

Autor: Ljubomir Miščević, 2015.

Building Sectors Using Prefabrication/Modularization

Source: McGraw-Hill Construction, 2011

Healthcare Facilities

Higher Education (e.g., Dorms, College Buildings)

Manufacturing

Low-Rise Office (1–4 Stories)

Public

Commercial Warehouse

K-12 School

High-Rise Office (5+ Stories)

Hotel

Retail

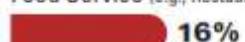
Multifamily

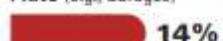
Bank

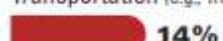
Food Service (e.g., Restaurants, Convenience Stores)

Auto (e.g., Garages)

Transportation (e.g., Train Stations, Bus Depots)

MOGUĆA PRIMJENA

- 1. nagrada u kategoriji sportskih objekata
- 1. World Architecture Festival
  - Barcelona 2008

Izvor:
Beton Lučko

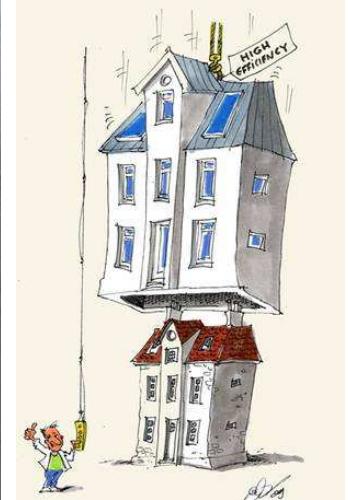
MOGUĆA PRIMJENA – OBNOVA

Folnegovićev naselje

Remetinečki gaj

Špansko

Maksimirsko naselje

Savica

SURADNJA SVEUČILIŠTA I GOSPODARSTVA

Istraživanje i razvoj

- Transfer rezultata istraživanja u gospodarstvo
- Prilika za razvoj tvrtki,
- Razvoj novih te poboljšanje postojećih proizvoda

UKLJUČIVANJE STUDENATA

■ ECO-SANDWICH® Case Study

- Organizirano u suradnji sa studentskom udružom SUPEUS

ECO-SANDWICH

CASE STUDY

"Kako predgotovljena gradnja betonom može biti održiva"

Prezentacija natječaja: 12.11.2014. u 16 h na AGG fakultetu

Svi zaprimljeni radovi bit će prezentirani na "8. hrvatskom forumu o održivoj gradnji" 6.12.2014. na AGG fakultetu

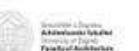
1. nagrada: putovanje na sajam BAU2015 u Munchen + 1000 kn
2. nagrada: 500 kn
3. nagrada: 300 kn

www.eco-sandwich.hr

PRIJAVE SU POČELE, PRIJAVI SVOJ TIM NA VRIJEME!

Ispuni online prijavnici na www.supeus.hr

ECO-SANDWICH® CASE STUDY

■ Potrebno je bilo napraviti :

- Koncept sanacije postojeće zgrade
  - utvrđivanje postojećeg stanja, potrebne mjere (ojačanje, saniranje...)
- koncept arhitektonskog rješenja predmetne zgrade
  - uključujući i ideje izvedbe vanjskog fasadnog sloja ECO-SANDWICH® panela
- koncept rješavanja za gradnju do minimalne potrošnje energije

■ Bagdad

- revitalizirati napušteni i zapušteni objekt,

ECO-SANDWICH® CASE STUDY

UKLJUČIVANJE STUDENATA

- Posjet ECO-SANDWICH® izložbenom prostoru na sajmu građevine BAU Messe 2015

- International Youth Exchange u sklopu Erasmus+ programa: projekt "**Make the change come true - Live your life sustainable No.4**"

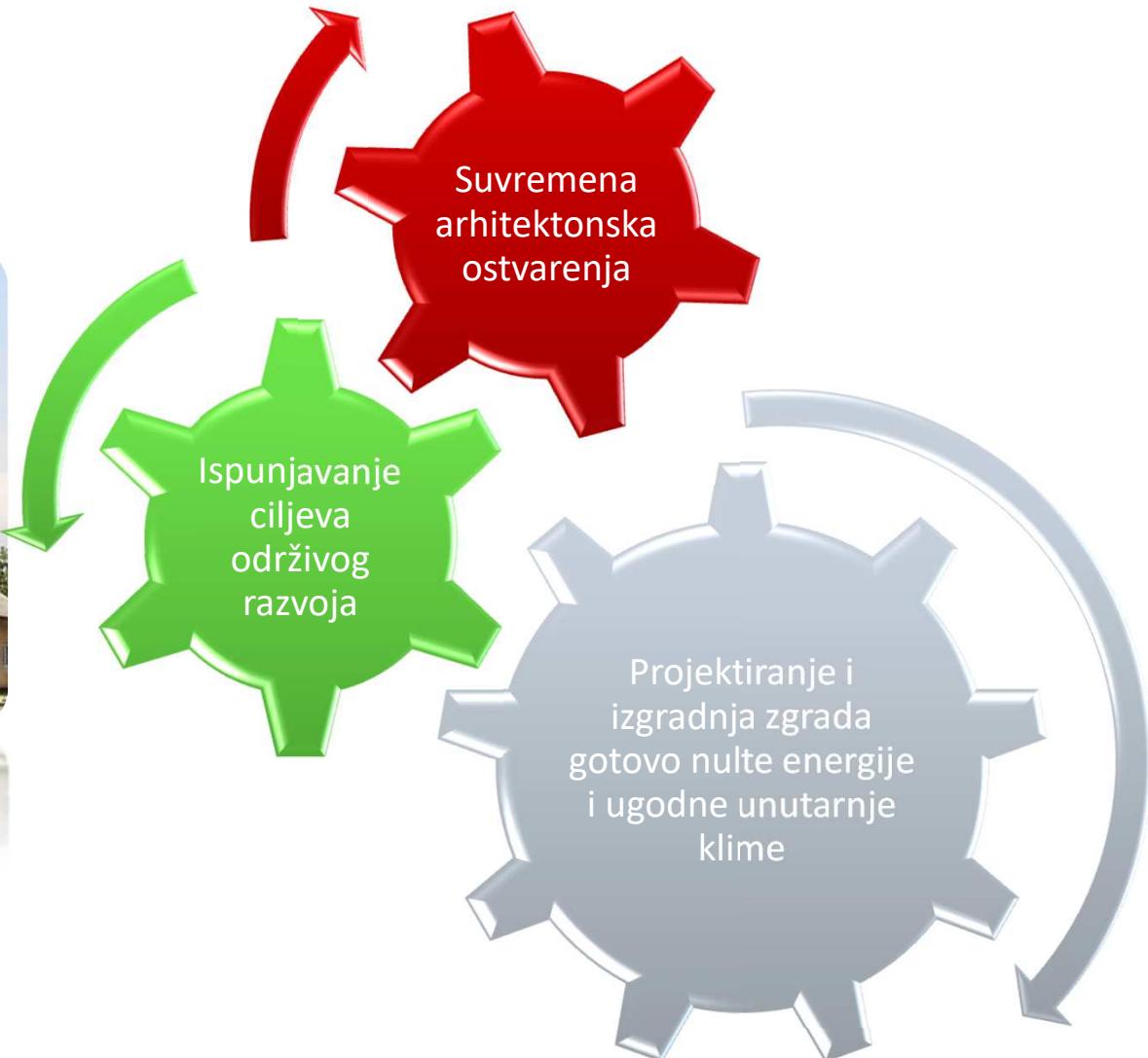

OD STUDENTA DO ASISTENTA

ZAKLJUČAK

ZAKLJUČAK

Ako ste uključeni u novi projekt, i ako ne radite na tome da bude što zeleniji i što energetski učinkovitiji, znajte da će biti funkcionalno zastario čim se otvori i ekonomski nekonkurentan tokom cijelog svog životnog vijeka.

Jerry Yudelson, bivši član Uprave
U.S. Green Building Council-a

MAKING IDEAS HAPPEN

Postani student
**GRAĐEVINSKOG FAKULTETA
U ZAGREBU!**

www.grad.unizg.hr

Kačićeva 26, Zagreb

ECO-SANDWICH

www.eco-sandwich.hr

Hvala na pažnji!

Bojan Milovanović

bmilovanovic@grad.hr

